

- Газпрам пацвердзіў рашэнне аб набыцці 50% акцыяў Белтрансгазу.
- Працягваюць зніжацца тэмпы росту ВУП.
- Скарачэнне фізічных аб'ёмаў экспарту прывяло да росту дэфіцыту гандлю таварамі.
- Зменьшылася доля кароткатэрміновых крэдытаў.
- Дасягнутая дамоўленасць аб продажы Міжгандальбанку і Слаўнафтабанку расейскім інвестарам.

Палітыка: актывізацыя супрацы з азіяцкімі краінамі

У красавіку адбыўся шэраг візитаў беларускага кіраўніцтва ў азіяцкія краіны. А. Лукашэнка наведаў з афіцыйным візітам Аман ды Індыю, а ўрадавая дэлегацыя здзейсніла працоўны візіт у Кітай. Па выніках перамоваў былі вызначаныя накірункі дзвухбаковай гандлёва-эканамічнай супрацы. Індыя і Беларусь дасягнулі дамоўленасці аб супрацы ў галіне выкарыстання атамнай энэргіі, а таксама аб стварэнні супольнай камісіі па ваенна-тэхнічнай супрацы. Апроч таго быў падпісаны беларуска-індыйскі пратакол аб уступленні Беларусі ў Сусветную гандлёвую арганізацыю. У пачатку траўня адбыўся візіт А. Лукашэнкі ў Азербайджан, па выніках якога была падпісаная дамова аб сяброўстве і супрацы, асновай якой можа стаць супольная дзейнасць у галіне здабычы і перапрацоўкі нафты. Такім чынам, Азія робіцца адным з асноўных прыярытэтаў Беларусі ў яе вонкавай палітыцы.

Рэальны сектар: працягваецца запавольванне росту ВУП

У сакавіку запавольванне росту ВУП працягнулася. Па выніках першага кварталу ён вырас на 8.4% г/г (на 9.0% г/г у студзені-лютым). З боку прапановы запавольванне росту тлумачылася далейшым зніжэннем тэмпаў росту ў прамысловасці пад уплывам спаду ў паліўнай і харчовай галінах прамысловасці і электраэнэргетыцы. З боку попыту, па нашых ацэнках, асноўным фактарам запавольвання росту ВУП стала зніжэнне фізічных аб'ёмаў экспарту пры захаванні высокіх тэмпаў павелічэння імпарту. Такім чынам, праблемы ў нафтаперапрацоўцы сталі асноўным фактарам запавольвання эканамічнага росту як з боку попыта, так і з боку прапановы.

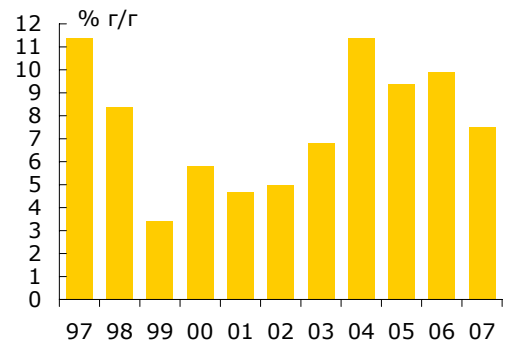
Ключавым кампанэнтам супольнага попыту ў першым квартале сталіся інвестыцыі, якія забяспечылі 9.8 адсоткавага пункту прыросту ВУП. Амаль траціна прыросту інвестыцыяў была прафінансаваная за кошт банкаўскіх крэдытаў, прыкладна столькі ж – за кошт уласных сродкаў прадпрыемстваў. Аднак ва ўмовах падвышэння коштаў на энэрганосьбіты і запавольвання росту даходаў насельніцтва абедзвю гэтамі крыніцамі інвестыцыяў будуць абмежаваныя.

Структурныя тэндэнцыі: падрыхтоўка да продажу часткі акцыяў ААТ "Белтрансгаз"

Энэргетыка. У красавіку адбылося паседжанне Рады дырэктараў ААТ "Газпрам", на якім было пацверджанае жаданне набыць у 2007–2010 гг. 50% акцыяў Белтрансгазу на ўмовах, пазначаных у дзвухбаковым міжурадавым пагадненні. Апроч таго, згодна з заявай намесніка старшыні кіраўніцтва Газпраму В. Голубева, кампанія згадзілася з патрабаваннем беларускага боку знізіць гандлёвую надбаўку Белтрансгазу ў 2007–2010 гг. Нарэшце, яшчэ раней бакі дамовіліся аб тым, каб Беларусь у першыя

Насельніцтва: 9.71 млн чалавек
Прамысловасць / ВУП: 27.6%
Сельская гаспадарка / ВУП: 7.5%
Інвестыцыі / ВУП: 24.3%
Экспарт: Расія 35%, ЭЗ 46%
Імпорт: Расія 59%, ЭЗ 22%

Дынаміка рэальнага ВУП



Крыніца: Міністэрства статыстыкі і аналізу. Прагноз на 2007 г. – Дасьледчы цэнтр ІПМ.

Дасьледчы цэнтр ІПМ

Нямецкая эканамічная група ў Беларусі

220088 г. Мінск, вул. Захарова, 76
Тэл./факс +375 (17) 210 0105
Электронная пошта bmer@research.by
Вэб-сайт <http://research.by/>

© Дасьледчы цэнтр ІПМ, 2007

шэсьць месяцаў году плаціла за расейскі газ USD 55 замест USD 100 за 1000 м³, а розніцу выплаціла ў наступныя шэсьць месяцаў. Аднак, нягледзячы на гэтыя крокі, беларускі бок, на думку расейскага боку, зацягвае падпісаньне дамовы аб продажы Белтрансгазу.

Разам з тым продаж Белтрансгазу зьвязаны з намерам Беларусі атрымаць міждзяржаўны крэдыт ад расейскага ўраду ў памеры USD 1.5 млрд. Паводле звестак шэрагу СМІ, на дадзеным этапе расейскі бок палічыў абгрунтаваньне неабходнасьці атрымання такога крэдыту непераканаўчым. Потым ён прапанаваў, каб у якасьці закладу па крэдыце выступілі 30% акцыяў Белтрансгазу. Такім чынам, нягледзячы на падпісанае пагадненьне, сытуацыя з продажам Белтрансгазу застаецца неадназначнай.

Вонкавы гандаль: рост інвестыцыйнага і спажывецкага імпарту

У студзені-лютым дэфіцыт гандлю таварамі склаў USD 659 млн (USD 23.4 млн за адпаведны пэрыяд мінулага году). Рост дэфіцыту тлумачыўся захаваньнем высокіх тэмпаў росту імпарту (24.4% г/г) пры нізкіх тэмпах павелічэньня экспарту (2.2% г/г). Пры гэтым кошт экспарту вырас толькі з-за падвышэньня экспартных цэнаў (на 10.2% г/г) пры скарачэньні яго фізычных аб'ёмаў на 7.3% г/г. Кошт імпарту, наадварот, павялічыўся як з-за росту цэнаў, так і з прычыны павелічэньня аб'ёмаў (14.7 і 8.5% г/г адпаведна). Зьніжэньне экспарту зьвязана са зьмяншэньнем паставак нафтапрадуктаў у ЭЗ, у той час як падаражаньне газу нівелявала зьніжэньне імпарту нафты з Расеі. У выніку адмоўнае сальда гандлю таварамі на 55% фармавалася ў гандлі энэргетычнымі таварамі.

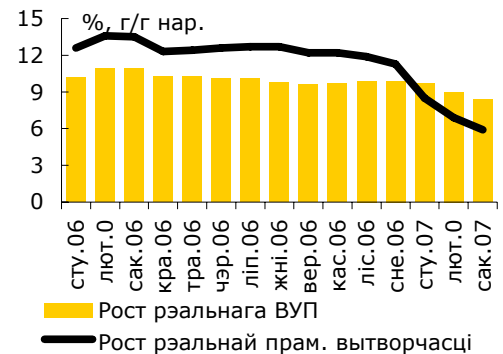
Наступным важным фактарам павелічэньня дэфіцыту стала падваенне інвестыцыйнага імпарту. Гэта было выклікана разавым буйным набыцьцём інвестыцыйнага абсталяваньня (трубапракатнага стана, які каштаваў USD 81.1 млн), а таксама павелічэньнем імпарту сельгастэхнікі, кампутаровай тэхнікі і апаратуры для сувязі, радыё і тэлебачаньня. У адрозьненне ад аналягічнага пэрыяду 2006 г. спажывецкі імпарт таксама перавысіў экспарт. Гэта адбылося ў выніку скарачэньня экспарту цукру, пытаньні паставак якога ў Расею заставаліся неўрэгуляванымі цягам першага кварталу, а таксама ў выніку скарачэньня экспарту мяса. Апошні зьменьшыўся пасля абвінавачаньня беларускіх вытворцаў у экспарце прадуктаў з польскага мяса, імпарт якога ў Расею забаронены. Адначасова вырас імпарт легкавых аўтамабіляў і цэлага шэрагу спажывецкіх тавараў. Такім чынам, у дадатак да энэргетычных шокаў на рост дэфіцыту ў гандлі таварамі ўплываюць таксама праблемы ў гандлёвых стасунках з Расеяй.

Дзяржаўныя фінансы: зьмена структуры даходаў і выдаткаў кансалідаванага бюджэту

У студзені-лютым даходы кансалідаванага бюджэту склалі 54.8% ад ВУП, што на 3.1 адсоткавага пункту вышэй за ўзровень мінулага году. Выдаткі кансалідаванага бюджэту склалі 42.2% ад ВУП, што на 1.7 адсоткавага пункту ніжэй за мінулагодні ўзровень. У выніку прафіцыт бюджэту ў студзені-лютым дасягнуў 12.6% ад ВУП, што амаль у два разы больш, чым у папярэднім годзе. Такім чынам, працягваецца назапашваньне сродкаў на рахунках ураду ў банкаўскай сістэме.

У студзені-лютым пад уплывам зьменаў ва ўмовах гандлю энэрганосьбітамі зьмянілася структура даходаў і выдаткаў бюджэту. Падвышэньне экспартнай пошліны на нафтапра

ВУП і прамысловая вытворчасць



Крыніца: Міністэрства статыстыкі і аналізу.

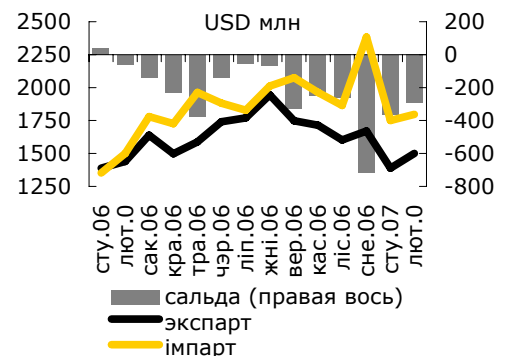
Унёсак у прырост прамысловай вытворчасці ў студзені-лютым 2007 г.

галіны прамысловацці:	тэмп прыросту	унёсак у прырост
электраэнэргетыка	-9.6	-0.9
паліўная	-0.6	-0.1
чорная металургія	6.9	0.3
хімічная і нафтахімічная	10.7	1.2
машынабудаваньне і металаапрацоўка	11.6	2.5
дрэваапрацоўка	7.3	0.2
будаўнічых матэрыялаў	19.7	0.5
лёгкавая	4.3	0.2
харчовая	-8.5	-1.2
іншыя	29.7	3.1
прамысловасьць, усяго	5.9	5.9

Заўвага. Тэмп прыросту – % г/г; унёсак у прырост – адсоткавых пунктаў.

Крыніца: разлікі па дадзеным Міністэрства статыстыкі і аналізу.

Дынаміка знешняга гандлю таварамі



Крыніца: Міністэрства статыстыкі і аналізу.

Экспарт і імпарт групай тавараў у студзені-лютым, USD млн

групы тавараў:	экспарт	імпарт	сальда
інвестыцыйныя	458.8	505.1	-46.3
прамежкавыя:	1916.7	2443.3	-526.6
энэргетычныя	752.6	1114.2	-361.6
іншыя	1164.1	1329.1	-165.0
спажывецкія	498.4	577.3	-78.9
Усяго	2887.9	3546.9	-659.0

Крыніца: Міністэрства статыстыкі і аналізу.

дукты да расейскага ўзроўню прывяло да значнага росту падаткавых паступленьняў ад вонкавай эканамічнай дзейнасці (з 2.6 да 5.6% ад ВУП). Адначасова зніжэнне даходаў ў нафтаперапрацоўцы і эканоміцы ўвогуле (на 1.6% г/г) абумовіла змяншэнне паступленьняў простых падаткаў на даходы і прыбытак (з 9.3 да 8.7% ад ВУП). У структуры выдаткаў найбольш значна скарацілася фінансаванне нацыянальнай эканомікі – з 7.0 да 5.7% ад ВУП. Аднак вельмі верагодна, што пры скарачэнні непасрэднай падтрымкі рэальнага сектару будзе пашырацца выкарыстанне падаткавых палёгкаў і іншых спосабаў ускоснага субсідавання.

Манетарная палітыка: змяншэнне долі кароткатэрміновых крэдытаў

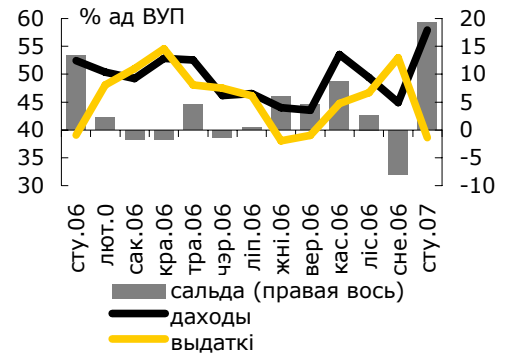
У сакавіку НББ па-ранейшаму праводзіў жорсткую палітыку, нівелюючы ўплыў падвышэння цэнаў на энэрганосбіты на валютны рынак за кошт зніжэння прапановы грошай. Ён не праводзіў рэфінансавання банкаў на ламбардных аўкцыёнах, у выніку чаго патрабаванні да іх скарацілася яшчэ на 12.5% м/м. Дзякуючы стабілізацыі валютнага рынку, а таксама за кошт ускоснага рэгулявання замежных актываў банкаў і павелічэння дэпазытаў ураду ў НББ у замежнай валюце, у сакавіку было дасягнутае значнае павелічэнне чыстых замежных актываў НББ (на 13.0% м/м). Аднак яно не прывяло да росту прапановы грошай у выніку павелічэння дэпазытаў ураду ў НББ у беларускіх рублях (57.9% м/м). У выніку за сакавік грашовая маса скарацілася на 6.3% м/м, а ў гадавым вымярэнні яе рост запаволіўся да 22.2% г/г (37.9% г/г у лютым).

Нягледзячы на абмежавальную палітыку НББ, урад працягваў стымуляваць рост інвестыцыйнага крэдытавання. У выніку ў сакавіку крэдыты эканоміцы выраслі на 60.2% г/г. Захаванне вялікіх аб'ёмаў інвестыцыйнага крэдытавання стала магчымым за кошт абмежавання банкамі выдачы кароткатэрміновых крэдытаў прадпрыемствам і насельніцтву. Калі ў пачатку года суадносіны паміж каротка- і доўгатэрміновымі крэдытамі ў партфелі банкаў былі 46 да 54%, то напрыканцы сакавіка яны склалі 24 да 76% адпаведна.

Такая сітуацыя абумоўлівала далейшае падвышэнне ставак на крэдытна-дэпазітным рынку. Павелічэнне даходнасці ашчаджэнняў абмежавала рост наяўных грошай і стымулявала рост ашчаджэнняў. Разам з тым захоўвалася тэндэнцыя да паскарэння росту валютных дэпазытаў і запавольвання росту рублёвых дэпазытаў, што тлумачыцца зніжэннем даверу да нацыянальнай валюты пасля энэргетычных шокаў. Аб'ём наяўных грошаў у абароце ў сакавіку троху павялічыўся (на 1.3% м/м), а тэмп іх росту склаў 27.7% г/г (27.4% г/г у лютым). Рублёвая грашовая маса павялічылася ў сакавіку на 1.8% м/м, а шырокая грашовая маса – на 1.9% м/м. У гадавым вымярэнні тэмпы іх росту склалі адпаведна 32.2 і 34.2% г/г (36.0 і 36.8% г/г у лютым).

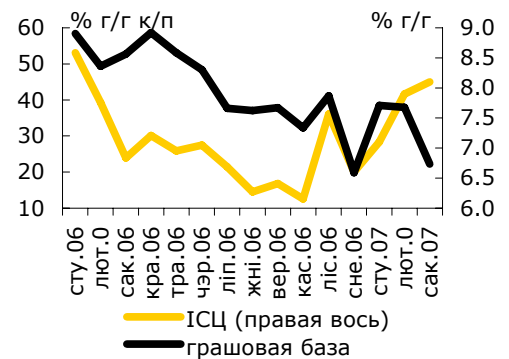
Спажывецкія цэны выраслі ў сакавіку на 0.4% м/м, або на 8.1% г/г. Такім чынам, тэмпы іх росту выраслі з пачатку году на 1.5 адсоткавага пункту. На дадзены момант яны перавышаюць верхнюю мяжу афіцыйнага прагнозу інфляцыі на 2007 г. Беларускі рубель патаньнеў у красавіку ў адносінах да даляра ЗША на 0.09%. На 30 красавіка яго курс склаў 2145 BYR/USD.

Кансалідаваны бюджэт



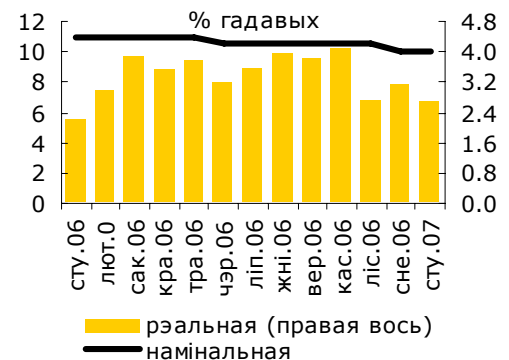
Крыніца: разлікі па дадзеных Міністэрства статыстыкі і аналізу.

Грашовая база і ІЦЦ



Крыніца: разлікі па дадзеных НББ і Міністэрства статыстыкі і аналізу.

Стаўка рэфінансавання



Крыніца: разлікі па дадзеных НББ і Міністэрства статыстыкі і аналізу.

Банкаўскі сэктар: дамоўленасьць аб продажы Міжгандальбанку і Слаўнафтабанку

У красавіку стала вядома аб дасягненні прынцыповых дамоўленасьцяў паміж беларускімі ўладамі і інвестарамі аб продажы кантрольных пакетаў акцыяў у Міжгандальбанку і Слаўнафтабанку, якімі на дадзены момант валодаюць урад і НББ. Дадзеныя банкі зьяўляюцца аднымі з буйнейшых у беларускай банкаўскай сыстэме пасля шасьцёркі ўпаўнаважаных банкаў. Стратэгічнымі інвестарамі стануць буйнейшыя расейскія банкі: кантрольны пакет акцыяў у Міжгандальбанку будзе набыты Альфа-Банкам, а ў Слаўнафтабанку – Знешгандальбанкам. Дадзеныя крокі дазваляюць казаць аб жаданні беларускіх уладаў прыватызаваць частку банкаўскага сэктару і часткова перагледзець яго задачы. Прыватызацыя сярэдніх банкаў можа станоўча ўплываць на беларускую банкаўскую сыстэму, павялічыўшы яе капіталізацыю ды інтэгруючы яе ў сусьветную фінансавую сыстэму. Разам з тым малаверагодна, што ўрад і НББ гатовыя да карэннага перагляду асноваў функцыянаваньня банкаўскай сыстэмы, таму яны захавваюць кантроль над найбольш буйнымі банкамі.

Эканамічныя тэндэнцыі		2 кв. 05	3 кв. 05	4 кв. 05	1 кв. 06	2 кв. 06	3 кв. 06	4 кв. 06	1 кв. 07	сту. 07	лют. 07	сак. 07
Рост рэальнага ВУП	% г/г	8.4	8.7	10.7	11.0	9.6	8.6	10.8	8.4	9.7	--	--
Рост рэальнага ВУП	% г/г нар.	9.1	9.0	9.4	11.0	10.3	9.6	9.9	8.4	9.7	9.0	8.4
Рэальная прамысловая вытворчасць	% г/г нар.	10.3	9.7	10.5	13.5	12.6	12.2	11.3	5.9	8.5	6.9	5.9
Рэальная сельскагаспа- дарчая вытворчасць	% г/г нар.	10.1	3.0	2.1	10.1	6.9	2.2	6.1	4.4	7.0	5.2	4.4
ІСЦ	% г/г к/п	10.0	9.8	8.0	6.8	7.0	6.4	6.6	8.1	7.1	7.9	8.1
ІЦВПП	% г/г к/п	12.1	10.5	10.2	8.3	8.1	8.0	8.5	11.6	22.4	22.6	11.6
Экспарт тавараў (USD)*	% г/г	17.2	15.1	11.5	27.5	24.9	29.3	13.6	--	0.0	4.3	--
Імпарт тавараў (USD)*	% г/г	3.6	7.8	-5.3	51.3	37.0	30.0	23.5	--	29.5	19.8	--
Сальда гандлю таварамі (дадзеныя НББ)	USD млн. нар.	345	43	-527	-136	-786	-1215	-2398	--	-365	--	--
Бягучы рахунак	USD млн нар.	884	816	510	115	-289	-558	-1512	--	--	--	--
Бягучы рахунак	% ВУП нар.	6.7	3.7	1.7	1.5	-1.8	-2.1	-4.1	--	--	--	--
Міжнародныя рэзервы	USD млн к/п	1130	1189	1297	1290	1154	1155	1383	1535	1330	1303	1535
Грашовая база	% г/г к/п	39	50	74	53	48	38	20	22	39	38	22
Стаўка па крэдытах у беларускіх рублях**	% гадавых, к/п	15	14	12	12	11	12	12	13	12	13	13
Абменны курс (афіцыйны) BYR/USD	с/п	2151	2150	2150	2151	2146	2142	2141	2141	2140	2142	2143
Абменны курс (афіцыйны) BYR/EUR	с/п	2713	2623	2558	2587	2694	2729	2761	2805	2782	2797	2838

* тэмпы росту даляравых паказнікаў (крыніца: разлікі па дадзеных Міністэрства статыстыкі і аналізу).

** намінальная стаўка па новых крэдытах юрыдычным асобам (крыніца: НББ).

Крыніцы: Міністэрства статыстыкі і аналізу і НББ.

Асноўныя эканамічныя паказнікі		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Намінальны ВУП	BYR трлн	9.134	17.173	26.613	36.565	49.991	65.067	79231
Намінальны ВУП*	USD млрд	8.7	12.1	14.5	17.7	23.1	30.2	36.9
Рост рэальнага ВУП	% г/г	5.8	4.7	5.0	7.0	11.4	9.4	9.9
Прамысловая вытворчасць	% г/г	7.8	5.9	4.5	7.1	15.9	10.5	11.3
Сельскагаспадарчая вытворчасць	% г/г	9.3	1.8	0.7	6.6	12.6	1.7	6.1
ІСЦ	% г/г с/п	168.6	61.1	42.6	28.4	18.1	10.3	7.0
ІСЦ	% г/г к/п	107.5	46.1	34.8	25.4	14.4	8.0	6.6
ІЦВПП	% г/г с/п	185.3	72.1	41.4	37.5	24.1	12.1	8.3
ІЦВПП	% г/г к/п	166.4	40.9	42.7	28.1	18.8	10.0	8.5
Экспарт (т/п, USD)	% г/г	19.4	10.9	9.8	24.4	35.7	15.8	21.8
Імпарт (т/п, USD)	% г/г	21.5	11.1	9.0	25.1	40.3	3.0	33.0
Бягучы рахунак	USD млн	-338	-394	-311	-424	-1206	510	-1512
Бягучы рахунак	% ВУП	-3.9	-3.2	-2.1	-2.4	-5.2	1.7	-4.1
ПЗІ (чыстыя)	USD млн	119	96	453	170	163	303	351
Міжнародныя рэзервы	USD млн	357	347	457	474	770	1297	1383
Сальда дзяржбюджэту	% ВУП	-0.6	-1.6	-0.2	-1.6	0.0	-0.6	1.4
Унутраны дзяржаўны доўг	% ВУП к/п	4.5	6.1	5.4	5.5	5.7	5.8	6.5
Знешні доўг (суцэльны)	% ВУП к/п	24.4	24.8	27.0	23.7	21.4	17.9	18.6
Грашовая база	% г/г к/п	52	225	32	50	42	74	20
Абменны курс (НББ)	BYR/USD с/п	1035	1394	1784	2075	2160	2154	2145
Абменны курс (НББ)	BYR/USD к/п	1213	1580	1920	2156	2170	2152	2140
Спрэд**	% с/п	44.4	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Спрэд**	% к/п	2.8	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Абменны курс (НББ)	BYR/EUR с/п	651	1239	1690	2353	2684	2681	2692
Абменны курс (НББ)	BYR/EUR к/п	1097	1392	1989	2695	2956	2550	2817

* ВУП у даляравым эквіваленце за 2000 г. разлічаны па рынкавым (неафіцыйным) валютным курсе (крыніца: Дасьледчы цэнтр ІПМ).

** спрэды паміж безнаяўным курсам ценявога рынку і афіцыйным курсам (крыніца: Дасьледчы цэнтр ІПМ).

Крыніцы: Міністэрства статыстыкі і аналізу, Міністэрства фінансаў, НББ, Дасьледчы цэнтр ІПМ.

Умоўныя азначэнні:

г/г	змены год да году	нар.	нарастаючым вынікам
ІСЦ	індэкс спажывецкіх цэнаў	НББ	Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь
ІЦВПП	індэкс цэнаў вытворцаў прамысловай прадукцыі	ПЗІ	простыя замежныя інвестыцыі
к/п	на канец перыяду	с/п	сярэдняе за перыяд
м/м	змены за месяц	трлн	трыльён
млн	мільён	ЭЗ	Эўрапейскі Зьвяз
млрд	мільярд		